

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_32_BILA_NEMOC		
Název materiálu:	Bílá nemoc		
Předmět:	Český jazyk	Ročník:	9.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	16. 1. 2013
Jméno autora:	Mgr. Magdalena Obšivačová		
Klíčová slova:	Karel Čapek, divadelní hra, Bílá nemoc, antimilitarismus, charakter postav, dílo a realita		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Žák se seznamuje s osobností Karla Čapka jako protiválečným duchem doby těsně před obsazením Československa a s jeho schopností předat uměleckým způsobem reálnou situaci související s rozvojem fašismu. Žák se jasně identifikuje s názorem, že jednotlivec má moc, pokud věří tomu, že jev právu jednat podle svého názoru, a je zodpovědný světu. Žák rozvíjí své dedukční schopnosti a to nejen na základě textu, ale propojuje vše i se znalostmi historie. To vše na dramatu Bílá nemoc.		
Rozvíjené klíčové kompetence:	Komunikační, sociálně personální, občanské		
Anotace, metodický list:	Žák se seznamuje s Bílou nemocí Karla Čapka a s jejím poselstvím pro dobu vzniku i pro dobu dnešní.		
Použité zdroje:	ČAPEK, Karel. Bílá nemoc. Praha: Orbis, 1962. ISBN 11-065-62. Obraz 2 s. 17-18.		

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Popis hodiny

1. Úvod - znáte Karla Čapka? Co o něm víte?
2. Podat základní informace o dramatu Bílá nemoc – na interaktivní tabuli

BÍLÁ NEMOC

- Napsána v roce 1937
 - Bílá nemoc je neléčitelná, smrtelná choroba, podobná lepra, člověk se rozpadá zaživa, postihuje starší osoby, zasáhla celý svět
 - Svět je na prahu války, kterou vyvolává země, v níž se odehrává, v čele země je osoba nazývaná Maršál, spolu se zbrojním magnátem Krügem (Krieg=německy válka)
 - Lék na bílou nemoc našel lékař chudých doktor Galén, přichází na kliniku a tím pokračuje ukázka
3. Čtení ukázky
 4. Úkoly po četbě – forma komunikace v kruhu
 - Shrňte obsah ukázky, podtrhněte zlomové okamžiky
 - Zhodnoťte chování obou postav, jak byste je charakterizovali, jací jsou to lidé
 - Proč chce Galén ověřit účinnost své léčby na klinice, proč nechce nikomu sdělit své „tajemství“, kdy bude ochoten zveřejnit léčbu
 5. Rozuzlení – žáci se dozvědí, proč Galén tají svůj lék, za jakých okolností jej zveřejní pro všechny, že odmítá léčit každého, kdo má něco společného s válkou, že vymění lék (život všech starších) za mír. Má šanci toto uskutečnit? Za jakých podmínek se to podaří?
Závěr hry – Galén je u cíle, on, jako samotný a jediný donutí Maršála k míru. Cestou k Maršálovu paláci se pustí do rozpravy s davem, který touží po válce, a ten jej za jeho odmítavý postoj ubije a zničí i jeho lék.
Proč Čapek takto končí? V čem nám může být Galén vzorem. Proč je důležité vědět, že hra vznikla v roce 1937?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ukázka:

Galén: Já bych prosil, kdybych směl na vaši klinice.....aplikovat svou metodu.....na několika malomocných, které považujete za ztracené.

Dvorní rada: To jsou všichni, Galéne, Ale to je těžké, co žádáte, safra, to je těžké....Nerado by se to vidělo, kolego. Ale že jste nejlepší tchánův žák – počkejte, já vám něco řeknu: povězte nám, v čem záleží vaše metoda, a my ji vezmeme v úvahu, případně ji klinicky vyzkoušíme. Já jenom zařídím, aby nás nikdo nerušil. *Sahá po telefonu.*

Galén: Prosím za prominutí, pane dvorní rado, ale já.....dokud nebude klinicky vyzkoušeno.....neřeknu nikomu, jak léčím bílou nemoc. Prosím, já opravdu nemohu.

Dvorní rada: Ani mně ne?

Galén: Nikomu, prosím. To by skutečně nešlo.

Dvorní rada: Nu, tak se nedá nic dělat. Promiňte, Galéne, to by bylo proti klinickým pravidlům a proti – jak bych to řekl-

Galén: proti vaší vědecké odpovědnosti, já vím. Ale mám své důvody....

Dvorní rada: Jaké?

Galén: Pane dvorní rado, je mi hrozně líto.....ale já bych je řekl až později.

Dvorní rada: Nu, jak chcete. Za těchto okolností uděláme za věci tečku, že? Přesto mě těší, že jsem vás poznal osobně, doktore Galéne.

Galén: Poslyšte, nedělejte to! Vy byste mne měl pustit na kliniku, pane dvorní rado! To byste měl udělat!

Dvorní rada: Proč?

Galén: Pane dvorní rado, já za svůj prostředek ručím! Čestné slovo! Podívejte se, já nemám ani jednu recidivu.....A tady mám dopisy kolegů....posílají mi nemocné z celé čtvrti..... Z takové chudé čtvrti to nepřijde na veřejnost. Prosím, račte se podívat, pane dvorní rado.....

Dvorní rada: Nemám zájmu.

Galén: Bože, to je škoda.....Tak abych šel, že ano?

Dvorní rada: Ano, je mi líto. *Vstane*

Galén: *otálí u dveří* Taková hrozná nemoc..... Třeba jednou pan dvorní rado sám.....

Dvorní rada: Co?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Galén: Nic, já jen.... Snad by i pan dvorní rada mohl toho léku jednou potřebovat.

Dvorní rada: To jste nemusel říkat, Galéne. *přechází* Šeredná nemoc, člověče, příliš šeredná nemoc. Nechtěl bych se zaživa rozpadat.

Galén: Pak může pan dvorní rada použít na sobě prostředků odstraňujících zápach.

Dvorní rada: Děkuju! – Ukažte ty dopisy!

Galén: Prosím, pane dvorní rado –

Dvorní rada: čte *dopisy* Hm. *odkašle* Nono, doktor Stradella, to je můj žák, ne? Takový dlouhý, že?

Galén: Ano, pane dvorní rado, velmi dlouhý.

Dvorní rada: čte dál Safra! kroučí hlavou Zatrápeně, kolego – Pravda, jsou to jenom praktikové, ale – Člověče, to byste měl báječné výsledky! Poslyšte, Galéne, tak mě napadá – Že to jste vy, já bych zkusil vaši metodu sám na několika případech. Víc přece nemůžete žádat, co?

Galén: Ne, ale....Já vím, že by to pro mě byla ohromná čest, ale.....

Dvorní rada: Ale vy svou metodu chcete až na další aplikovat sám, že?

Galén: Ano, pane dvorní rado, já bych ji rád na klinice.... prováděl sám.

Dvorní rada: A pak ji budete publikovat?

Galén: Ano, totiž.... Za jistých podmínek, že ano.....

Dvorní rada: Jakých podmínek?

Galén: --- Já bych je ohlásil později, pane dvorní rado.